

EMLÉKEZÉS A SZERKESZTŐNŐRE.

Ha ott volt a Napkelet-asztalánál, törékeny alakja nemcsak a szerkesztés jogán lett középpont. Erély sugárzott belőle, gyors, határozott mondataiból, acélszürke szemének tiszta pillantásából és törhetetlen hit mindabban, amit csinált és tervezett. Meggyőzni akart beszélgetés közben is, ébresztetni, felrázni. De az agitatív természetre oly gyakran jellemző keménységének nyoma sem volt benne; a szívével volt fanatikus, nem a szavaival. Egész magatartásán érződött az a finom tartózkodás és tapintat, amely írásainak is legrokonszenvesebb tulajdonsága. Alapjában előkelő irodalmár maradt a leggyakoribb kérdésekben is, választékos és álmokat szövő.

Mindenekfelett pedig jóindulatú és jóakarató. Engem, a kezdőt, aki az ő lapjában jutottam először a nyilvánosság elé, ez a vonása ragadott meg legjobban. A fiatal mohóságnak, amely a legkülönbébb témákat akarta cikkeiben gyümölcsöztetni, sohasem vetett gátat. Érdeklődve hallgatott meg minden ötletet és örült, ha csakugyan elkészült a munka, készséggel közölte. Tudta, hogy ebben az irányítást, de még a tanácsot is kényszernek érzi a lázadni mindig kész fiatalság; hagyta, hogy ki-ki a maga rögeszméit kergesse. Bizott bennünk és ránkbizta a többit; hálásak lehettünk néki érte.

Én a magam részéről pályakezdeméért is adósa vagyok. Az állástalanság már akkor, tíz éve fenyegetően növekedő rém volt és a kenyér elnyerése nehéz. Amikor értesült szaladgálásaimról, pártfogásba vett és bár maga alig emlegette, közvetve hallottam meg-megújuló lépéseiről; nem feledkezett el ügyemről. Mint mindenben, ebben is tapintatos volt, csendes és erélyes.

Halász Gábor.

ÖRÖK HŰSÉGGEL...

1924 januárjában egy sápadt, sovány, félszeg, Erdélyből kivert fiú ögyelgett fázósan a pesti szerkesztőségek körül. Bemenni sehova sem mert. Tanulni akart Budapesten és «mellékesen» írói nevet szerezni. Táskájában egy vékony versfüzet s néhány kolozsvári lapban megjelent költeménye. Ahová bátortalanul bekopogott, elutasították. Ekkor jutott eszébe Tormay Cecile, a nagy író. Még odahaza került a kezébe a megrázó «Bujdosó könyv» egy valóban kéz- a kézből zarándokló és bujdosó példánya. A lelkes fiatalember merészen felkereste Tormay Cecilet — s ezuttal — hitében nem csalódott. Tormay Cecile szeretettel fogadta s az előkelő *Napkelet*-ben le is közölte az ismeretlen kezdő poéta egyik versét s a bátortalan ifjút a folyóirat szokásos péntek délutáni heti összefojetelére, országosnevű írók, kritikusok közé invitálta. Néhány hónap mulva pedig ajánlatára az Uj Nemzedékhez került újságírógyakornoknak. Ez volt a kezdet!

1937 április 2-án, amikor a trieszti gyors rohogott velem Róma felé — az olasz állam kitüntető ösztöndíjával — eszembejutott mindez s a fontos határkőnél köszönetet akartam neki írásban mondani. Későn! A rádió éppen akkor röpítette szét halálhíréét. S most élő helyett a magyar szívekben s a művelt emberiség köztudatában mindig halhatatlan Tormay Cecilenek küldöm el köszönetemet, örök hűséggel az általa képviselt eszmékhez.

(Róma, 1937 április 14.)

Mihály László.